

فصلنامه علمی ((مدیریت دفاع هوایی))

دوره ۱، شماره ۱، خرداد ۱۴۰۱

مقاله پژوهشی

بررسی عوامل مؤثر بر افزایش گرایش اعضای هیئت علمی دانشگاه افسری امام

علی (ع) به فعالیت های پژوهشی

علیرضا مقدم^۱

۱- دکترای فلسفه تعلیم و تربیت، مدرس دانشگاه افسری امام علی (ع)، تهران، ایران

چکیده

پژوهش حاضر باهدف شناسایی عوامل مؤثر بر افزایش گرایش اعضای هیئت علمی به فعالیت های پژوهشی و ارائه مدل مفهومی انجام شد. این پژوهش از نظر «ماهیت و اهداف» از نوع تحقیقات کاربردی است؛ روش تحقیق در این مطالعه توصیفی - همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش شامل ۸۴ نفر از اعضای هیئت علمی دانشگاه افسری امام علی (ع) و به صورت سرشماری انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده ها پرسش نامه ۵ بعدی و ۴۱ گویه ای بود که روایی آن توسط اساتید خبره و پایایی آن با آلفای کرونباخ تأیید گردید. جهت تحلیل داده ها از آمار توصیفی، آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن، آزمون کولموگروف اسمیرنوف، آزمون F (تحلیل واریانس یک طرفه) و رگرسیون چند متغیره گام به گام استفاده شد. نتایج تحلیل نشان داد که بین عوامل اقتصادی، شخصی، اجتماعی، ارتقای شغلی و ارتقای علمی و گرایش اعضای هیئت علمی به فعالیت های پژوهشی رابطه مثبت وجود دارد. واحدهای ذی ربط باید نسبت به اعطای تسهیلات مناسب به اعضای هیئت علمی خود اقدام نماید، شرایط شرکت در سمینارها و کنفرانس ها را فراهم نمایند، وجود شرایط مناسب برای انجام چنین فعالیت هایی که فلسفه وجودی دانشگاه نیز آن را اقتضاء می کند موجب افزایش گرایش اعضای هیئت علمی به فعالیت های پژوهشی خواهد شد.

اطلاعات مقاله

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۰/۱۲

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۳/۱۳

کلمات کلیدی:

اعضای هیئت علمی، فعالیت های پژوهشی، گرایش.

نویسنده مسئول:

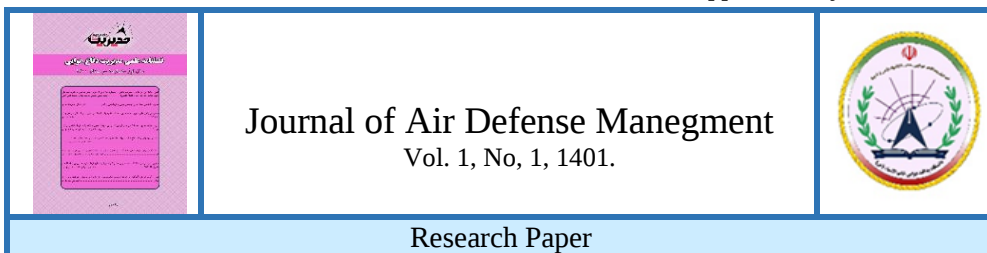
علیرضا مقدم

ایمیل:

alirezamoghdam1354@gmail.com

استناد به مقاله: علیرضا مقدم. بررسی عوامل مؤثر بر افزایش گرایش اعضای هیئت علمی دانشگاه افسری امام علی

(ع) به فعالیت های پژوهشی. فصلنامه علمی ((مدیریت دفاع هوایی)) دوره ۱، شماره ۱، خرداد ۱۴۰۱.

Investigating the factors on the increase of faculty members of Imam Ali (AS) Military University to research activities

Alireza Moghadam¹

1- Doctor of Philosophy of Education, Lecturer at Imam Ali (AS) Military University, Tehran, Iran

Article Information	Abstract
Accepted: 1400/10/12	The present research made an attempt to determine the factors on increasing faculty members, tendency as owners of teaching and research processes toward research activities and presented a conceptual mode. This research is of applied type in terms of "nature and goals"; The research method is descriptive-correlation. The participants of this study were 84 faculty members of Imam Ali University who were selected based on the census. The research method is descriptive-correlation. The participants of this study were 84 faculty members of Imam Ali University who were selected based on the census. The instrument used in the study was questionnaire with 5 dimensions and 41 items and its validity was already measured by instructors. The instrument validation was also obtained by Cronbach Alpha and administered. Data collected from questionnaire. For the descriptive statistics, circle diagram, frequency distribution table, Pearson and Spearman correlation were used. Further, for data analysis, Kolmogorov-Smirnov, F test (one-way variance analysis) Multiple Regression were used. Data analysis indicated that there is a positive relationship between economic, personal, social, career and scientific promotion factors and their faculty members, tendency. Relevant units should provide appropriate facilities to its faculty members, provide conditions for participation in seminars and conferences, the existence of appropriate conditions for such activities, which is also required by the philosophy of the university, will increase the tendency of faculty members to research activities.
Received: 1400/03/13	
Keywords:	
Faculty members, Research activities, Tendency.	
doi	
Corresponding author: Alireza Moghadam	
Email: alirezamoghadam1354@gmail.com	
HOW TO CITE: Alireza Moghadam. Investigating the factors on the increase of faculty members of Imam Ali (AS) Military University to research activities. Journal of Air Defense Manegment, , Vol. 1, No, 1, 1401.	

۱. مقدمه

گرچه بر اساس یک تصور کلیشه‌ای تحقیقات در آزمایشگاه‌ها انجام می‌گیرند؛ اما درواقع در همه موضوعات و علوم و با استفاده از روش‌های مختلفی انجام می‌شود. به‌طورکلی پژوهش تقریباً به دنبال پیشرفت دانش موجود در همه رشته‌ها و گسترش فهم مسائل و منشأ بالقوه تغییرات در ابعاد مختلف زندگی افراد جامعه است؛ پس هیچ تصمیم و برنامه‌ای نباید قبل از تأیید صحت آن از طریق تحقیق، به‌مورد اجرا درآید و این تأیید به‌طور عمده در همه رشته‌های علمی و از طریق روش‌های علمی در چهارچوب تحقیقات قابل حل و بررسی است (علاقه‌بند، ۱۳۹۷: ۱۲۰). پژوهش یکی از مهم‌ترین عوامل نیل به توسعه اقتصادی و اجتماعی هر کشوری است و دانشگاه در محور این پژوهش‌ها قرار دارد (ابوت و دوکولیگس^۱، ۲۰۰۴: ۲۵۱). جامعه معاصر در سراسر جهان انتظارات زیادی از سهم مؤسسات آموزش عالی در کمک به مردم برای یادگیری زندگی همراه با تغییر، هدایت تغییر، مدیریت تغییر و حمایت از پیشرفت در همه زمینه‌های زندگی دارد. با رشد و تنوع سیستم‌های آموزش عالی، جامعه به‌طور فزاینده‌ای نگران کیفیت برنامه‌ها است و به دنبال «تعالی» در تمام نقش‌های آموزش عالی مانند مشارکت و رهبری جامعه، تحقیق و نوآوری و آموزش و یادگیری است (جیسوال^۲، ۲۰۱۵).

امروزه آموزش عالی در حال تبدیل شدن به محرک اصلی رقابت اقتصادی در اقتصاد جهانی دانش‌محور کنونی است و مهم‌ترین و پیشرفته‌ترین تحقیقات در جهان در دانشگاه‌ها صورت گرفته و نتایج به‌دست‌آمده معتبرترین دستاوردهای علمی را رقم می‌زنند. لذا می‌توان گفت دانشگاه‌ها به‌عنوان متولیان اصلی آموزش و پژوهش در جامعه در فرایند توسعه نقشی انکارناپذیر دارند. بدون داشتن نیروهای کارآموده و متخصص در علوم مختلف نمی‌توان در جامعه شتابنده امروز در عرصه جهانی حضور داشت (وفایی، ۱۳۸۱: ۱۳۱) و اعضای هیئت‌علمی بازیگران اصلی سیستم تولید پژوهش هستند و درنهایت، نگرش و درک آن‌هاست که نتیجه تحقیقات دانشگاهی را تعیین می‌کند. از طرفی توسعه اعضای هیئت‌علمی نشان‌دهنده یک سرمایه‌گذاری در سرمایه انسانی است که در آن بازگشت سرمایه به شکل یک موسسه بهبودیافته باگذشت زمان دریافت می‌شود (دایگل و جارمن^۳، ۱۹۹۷). دانشگاه یا دانشکده درواقع همان وجود مجموعه‌ای اعضای هیئت‌علمی آن است و آنان ارزشمندترین و اساسی‌ترین منابع یک دانشگاه هستند؛ لذا تجهیز یک موسسه به علم، دانش، قابلیت حرفه‌ای، تعهد و انگیزه‌ی واقعی آموزش و پژوهش کیفی در نبود اعضای هیئت‌علمی غیرممکن است. از عمده‌ترین چالش‌های دانشگاه‌ها در سطح جهان، توسعه و رشد کیفی اعضای

¹ Abbot and Doculiagos

² Jaiswal

³ Daigle and Jarmon

هیئت علمی آن‌هاست (دن^۴ و همکاران، ۲۰۱۶: ۸۵۱-۸۴۸) آن‌ها وظیفه دارند دانش جدید را کشف و ایجاد کنند و آن دانش و همچنین روش‌های منظم کسب آن را با دانشجویان به اشتراک بگذارند. اعضای هیئت علمی که تحقیق می‌کنند در خط مقدم رشته‌های خود باقی می‌مانند و می‌توانند آخرین تحولات رشته‌های خود را با دانشجویان به اشتراک بگذارند. آن‌ها با همکاری با دانشمندان سایر دانشگاه‌ها، تفسیرها و روش‌های جدید را کسب و سرمایه ارزشمندی را برای دانشگاه خود به ارمغان می‌آورند. نقش‌ها و مسئولیت‌های اعضای هیئت علمی دانشگاه با عملکردهای اصلی آموزش عالی گره خورده است. بر این اساس، اعضای هیئت علمی دانشگاه برای انجام کارهای دانشگاهی مؤسسات مربوطه خود، نقش‌های تحقیقاتی، آموزشی و خدماتی را بر عهده می‌گیرند و تعادل بین تدریس، تحقیق و خدمات، به‌طور گسترده‌ای در انواع مؤسسات و از نظر انتصاب عضو هیئت علمی متفاوت است. اما همان‌طور که از عنوان مقاله پیدا است، پژوهش حاضر تمرکز خود را بر روی نقش پژوهشی اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها در آموزش عالی به‌طور عام و در دانشگاه افسری به‌طور خاص خواهند گذاشت. اعضای هیئت علمی دانشگاه افسری امام علی (ع) نیز متعهد به مأموریت سه‌جانبه آموزش، پژوهش و خدمات تخصصی هستند و دانشگاه انتظار دارد آن‌ها هر یک از این سه حوزه را در دوره منظم زندگی حرفه‌ای خود توسعه دهند؛ اما تنها تعداد معدودی از مدرسان گرایش به تحقیق دارند؛ این در حالی است که از مهم‌ترین عوامل رشد و شکوفایی هر کشور توجه به امر تحقیق و پژوهش در آن کشور است و ارتقاء و پیشرفت دانش مرهون بررسی تولیدات پژوهشی دانشگاه‌ها و یافتن معضلات موجود است تا راه را برای رشد فعالیت‌های پژوهشی در سال‌های آینده روشن سازد.

دانشگاه افسری امام علی (ع) به‌عنوان نهاد آموزشی تولیدکننده و اشاعه دهنده علم و دانش نقش اساسی در رشد و توسعه پایدار ارتش دارد. آموزش نیروی انسانی، رشد و اعتلای دانش، شناسایی مسائل و انجام پژوهش درباره آن‌ها از وظایف اصلی این دانشگاه محسوب می‌شود. با توجه به نقش اساسی و مهم اعضای هیئت علمی این دانشگاه در نظام تحقیقاتی باید گفت که آنان بیشتر در نقش آموزشی خود انجام وظیفه کرده و کمتر گرایش به انجام تحقیق و پژوهش دارند که برای رفع این مشکل باید دلایل را شناسایی و برای رفع و به حداقل رساندن آن‌ها نهایت تلاش را انجام داد؛ به عبارت دیگر باید به بررسی و شناسایی عوامل مؤثر بر افزایش گرایش اعضای هیئت علمی به فعالیت‌های پژوهشی پرداخت. به‌طور حتم با شناخت تنگناهای موجود در جریان علوم و فناوری می‌توان گامی مؤثر در ارائه راهکارهای توسعه فناوری درون‌زا برداشت (دامدر، اچ، لویز دی آر^۵، ۱۹۹۸: ۴۱). این پژوهش نیز در همین راستا و با توجه به جایگاه دانشگاه افسری امام علی (ع) به‌عنوان یکی از مراکز عمده تولید علم و تربیت نیروی انسانی متخصص در ارتش جمهوری اسلامی

⁴ Dunn

⁵ H Lewis DR

ایران و عطف توجه به این موضوع که؛ گرایش افراد به فعالیت در میزان رفتار آن‌ها مؤثر است به تعیین و شناسایی عوامل مؤثر بر افزایش گرایش اعضای هیئت علمی این دانشگاه به پژوهش پرداخته است.

۲. مبانی نظری و پیشینه تحقیق

۲-۱ مبانی نظری

برخی از صاحب نظران گرایش را به عنوان یک ویژگی فردی تلقی می کنند که می تواند به طور اثربخشی بر رفتار (فعالیت پژوهشی) مؤثر باشد. گرایش به منزله نوعی احساس مثبت یا منفی نسبت به چیزها و حوادث معین است که دربرگیرنده ارزیابی مطلوب یا نامطلوب از آن‌ها نیز هست (برکوویتس، ۱۳۸۷: ۲۷). برخی نیز آن را به عنوان عامل جهت دهنده به رفتار می دانند. گرایش‌ها عبارت اند از: فرآیندهایی که جهت گیری در اعمال را معین می کنند. بعضی نیز آن را عامل روانی هدایت گر رفتار می دانند. آلپورت معتقد است: «گرایش یک حالت روانی و عصبی آمادگی است که از طریق تجربه سازمان یافته و تأثیری هدایتی یا پویا بر پاسخ های فرد، در برابر کلیه اشیاء یا موقعیت هایی که به آن مربوط می شود» (کریمی، ۱۳۹۸: ۲۳۵). از نظر فریدمن^۶ و همکاران گرایش نظام تمایل به عمل است (همان، ۲۳۵).

به اعتقاد گی روشه^۷ هنجارهای اجتماعی و واقعیات اجتماعی برکنش افراد می گذارند. افراد در کنش خود، معانی خاص را در نظر دارند که آن‌ها را به هنجارها و واقعیات اجتماعی متصل می کند، کنشگر یک فضای اجتماعی است و متأثر از آن دست به کنش اجتماعی می زند (نیک گهر، ۱۳۹۱: ۴۲). فیش باین^۸ و آیزن^۹، معتقدند افراد در مورد رفتار خود فکر می کند و برای حصول به پاره ای از نتایج و پرهیز از برخی دیگر دست به انتخاب منطقی می زند؛ به عبارت دیگر کنش افراد موجهه است، بنابراین قصد و نیت فرد در تبیین رفتار نقش اساسی دارد. در تعیین قصد و نیت شخص نیز، عناصر فردی و اجتماعی دخیل است. عنصر شخصی به گرایش مربوط است که به خودی خود تحت تأثیر دو عامل هست؛ اول باور فرد از نتایج خود (با توجه به تجارب قبل)، دوم توقعات دیگران در زمینه و انگیزه فرد برای برآوردن انتظارات دیگران. عنصر اجتماعی به هنجار ذهنی مربوط است و منعکس کننده نفوذ و فشار اجتماعی است که بروی شخص برای انجام یک رفتار وجود دارد (رفیع پور، ۱۳۷۲: ۱۳۷).

با توجه به تعریف های ارائه شده از مفهوم گرایش و دیدگاه های اشاره شده صاحب نظران مختلف درباره رفتارهای کنشگران (اعضای هیئت علمی) در این تحقیق برخی از عوامل و الزامات اجتماعی و

^۶ Freadman

^۷ Rucher Guy

^۸ Martin Feshbeine

^۹ Iken Ajzen

همچنین انتظار فایده^{۱۰} ترغیب‌کننده کنش (فعالیت‌های پژوهشی) را به‌عنوان عوامل مهم و تأثیرگذار در گرایش اعضای هیئت علمی به فعالیت‌های پژوهشی را مدنظر قرار داده و گرایش اعضای هیئت علمی در رابطه با تمایل به عمل نسبت به انجام فعالیت‌های پژوهشی پرداخته می‌شود.

۲-۲ مروری بر پیشینه پژوهش

بررسی پژوهش‌های انجام گرفته در منابع داخلی و خارجی مؤید تأثیر و رابطه برخی عوامل با گرایش اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها به فعالیت‌های پژوهشی است. با مروری بر پژوهش‌های انجام گرفته در زمینه‌ی گرایش به فعالیت‌های پژوهشی مشخص می‌شود که دشواری روند استفاده از فرصت‌های مطالعه، طول و کندی روند پذیرش برای انتشار و حمایت مالی پایین از تحقیقات در سطح ملی (نعمتی و همکاران، ۲۰۱۹)، موانع مالی، امکانات، حرفه‌ای، علمی، فردی و مدیریتی سازمانی (آزرمی، ۲۰۱۸)، تأثیر عوامل ارزش و منزلت پژوهش‌گر، عملکرد مدیریت پژوهشی، نوع فعالیت تحقیقاتی اعضای هیئت علمی، امکانات تحقیقاتی دانشگاه‌ها (کفاشی، ۱۳۸۷)، مشغله زیادی در امور آموزشی، تدریس یا درمان، دشواری انجام پروژه‌های اصیل پژوهشی و گزارش نتایج به صورت مقاله، طولانی بودن زمان ارائه تا چاپ مقالات در مجلات علمی، تسلط کافی به زبان انگلیسی (کورکی، ۱۳۸۵) عوامل شخصی، عوامل سازمانی- اداری، اقتصادی- مالی، وسایل- امکاناتی و اجتماعی (کریمی، ۱۳۸۶)، آشنایی بیشتر اعضای هیئت علمی با مهارت‌های پژوهشی، کاهش فعالیت‌های کاری غیر پژوهشی، قرارگرفتن در فضای پژوهشی، اعمال سلايق و ارزش‌های فردی مدیران و پایگاه اجتماعی، فرصت ارتباط اعضای هیئت علمی در زمینه‌ی پژوهشی با سایر مراکز تحقیقاتی داخلی و خارجی و با اساتید دیگر دانشگاه، نظم کاری اعضای هیئت علمی، مهارت ارتباط اجتماعی، اهمیت دادن به تأمین نیازهای غیرمالی (بنی‌اسدی، ۱۳۸۸)، موانع شخصی، موانع درون سازمانی، موانع برون سازمانی، عوامل ماهیتی و نگرش به تحقیق (دادخواه و همکاران، ۱۳۸۲)، گنجاندن درس روش تحقیق در کنار سایر دروس از دبیرستان و پرداختن پاداش و حذف بوروکراسی اداری و آشنایی با روش مقاله‌نویسی برای مدرسان (مرادی، ۱۳۸۴)، امکانات اقتصادی و رفاهی اعضای هیئت علمی و امنیت شغلی (ستار، ۱۳۷۵)، عدم علاقه به تحقیق، محدودیت‌های مالی و سرعت اینترنت پایین (سولری و طریق، ۲۰۱۸)، نداشتن مهارت کافی در انجام تحقیق، عدم حمایت از محقق، حجم کاری، مشکلات زیاد مربوط به بودجه و اعتبارات و ساعات زیاد تدریس اعضای هیئت علمی به علت عدم تأمین زندگی مادی آنان و ناگزیر بودن از تدریس در مراکز مختلف (همیلتون و همکاران، ۲۰۰۶)، بودجه اختصاصی (ژاکوب، ۲۰۰۸)، جو گروه و دانشکده (سمبای و تری)، مشکلات مالی، خانوادگی، برنامه شغلی و وظایف درمانی (لیئود، ۲۰۰۴) را به‌عنوان عامل مؤثر بر گرایش اعضای هیئت علمی موردبررسی قرار داده‌اند.

این پژوهش برای نشان دادن خلأ پژوهش در زمینه عوامل مؤثر بر افزایش گرایش اعضای

¹⁰ Expectation Of Outcome

هیئت علمی، درصدد آن است که تأثیر عوامل اقتصادی، اجتماعی، شخصی، شغلی، ارتقاء علمی و ارتقاء شغلی را بر گرایش اعضای هیئت علمی را نشان دهد و به این سؤال پاسخ دهد که چه عواملی بر گرایش اعضای هیئت علمی به فعالیت های پژوهشی مؤثر است. بر اساس ادبیات پژوهش، چارچوب مفهومی این پژوهش برای تعیین محورهای پرسش نامه مشخص شد و با توجه به این چارچوب، فرضیه های این پژوهش به دنبال سنجش شش فرضیه زیر در بین اعضای هیئت علمی دانشگاه افسری امام علی (ع) است.

فرضیه اول: بین عوامل شخصی و گرایش به فعالیت های پژوهشی در بین اعضای هیئت علمی رابطه مستقیم وجود دارد.

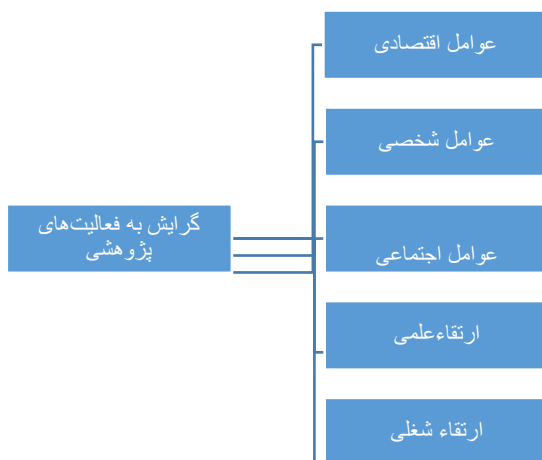
فرضیه دوم: بین عوامل اقتصادی و گرایش به فعالیت های پژوهشی در بین اعضای هیئت علمی رابطه مستقیم وجود دارد.

فرضیه سوم: بین ارتقاء علمی و گرایش به فعالیت های پژوهشی در بین اعضای هیئت علمی رابطه مستقیم وجود دارد.

فرضیه چهارم: بین ارتقاء شغلی و گرایش به فعالیت های پژوهشی در بین اعضای هیئت علمی رابطه مستقیم وجود دارد.

فرضیه پنجم: بین عوامل اجتماعی و گرایش به فعالیت های پژوهشی در بین اعضای هیئت علمی رابطه مستقیم وجود دارد.

فرضیه ششم: متغیرهای مستقل چند درصد از واریانس متغیر وابسته (میزان گرایش به فعالیت های پژوهشی) را تبیین می کنند.

نمودار ۱: چهارچوب مفهومی پژوهش

۳. روش شناسی پژوهش

در این مطالعه از روش توصیفی - همبستگی استفاده شده است. چون پژوهش گر با آزمودنی هایی با ویژگی های متفاوت روبرو است که با جنسیت، هوش، پایگاه شغلی، خلاقیت و یا استعدادی که از

پیش وجود داشته است در دسترس او قرار می‌گیرد و او نمی‌تواند آن‌ها را دست‌کاری کند، غیرآزمایشی است که طی آن به توصیف داده‌های جمع‌آوری‌شده و در نتیجه به بررسی رابطه بین متغیرهای مستقل با گرایش اعضای هیئت علمی به فعالیت‌های پژوهشی (متغیر وابسته) پرداخته شده است. جامعه آماری در این پژوهش، تمامی اعضای هیئت علمی آموزشی و پژوهشی دانشگاه افسری امام علی (ع) و شامل ۸۴ نفر با مدارک تحصیلی کارشناسی ارشد و دکترا و با مراتب مربی و استادیار هستند. در این پژوهش همه اعضای هیئت علمی به صورت یک‌یک به روش سرشماری مورد آزمون قرار گرفته‌اند. درواقع جامعه آماری به علت تعداد اندک و در دسترس بودن جامعه آماری، همه اعضای جامعه آماری به صورت یک‌یک به روش سرشماری مورد آزمون قرار گرفته‌اند. درواقع جامعه آماری به عنوان نمونه در نظر گرفته شده است. برای جمع‌آوری اطلاعات در این پژوهش با توجه به تحقیقات مشابه در این زمینه و منابع علمی موجود ابتدا یک پرسش‌نامه ۴۵ سؤالی با مقیاس لیکرت در اختیار آزمودنی‌ها قرار داده شد بعد از جمع‌آوری آن‌ها و انجام بررسی‌های لازم آماری بعضی از سؤالات حذف و سؤالات جدیدی با توجه به نظر اساتید اعضای هیئت علمی جایگزین آن‌ها شد و در نهایت پرسش‌نامه با ۴۱ سؤال ۵ گزینه‌ای با مقیاس لیکرت آماده و بین اعضای هیئت علمی توزیع شد که بعد از جمع‌آوری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

در مرحله اولیه پرسش‌نامه‌ای با ۴۵ سؤال ساخته شد این پرسش‌نامه پس از تأیید روایی صوری و ملاکی توسط اساتید، توسط ۲۰ نفر از اعضای هیئت علمی پاسخ داده شد و از نظرات اصلاحی آنان جهت تصحیح آن استفاده شد. میزان اعتبار پرسش‌نامه که همان همبستگی درونی است با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۷۳ به دست آمد در مرحله نهایی پرسش‌نامه‌ای ۴۱ سؤالی که برگرفته از عوامل مؤثر بر افزایش گرایش اعضای هیئت علمی به فعالیت‌های پژوهشی بود به دست آمد و اعتبار پرسش‌نامه پس از اجرای نهایی با روش آلفای کرونباخ ۰/۷۹ به دست آمد. پرسش‌نامه شامل دو بخش اصلی بود: بخش اول شامل سه سؤال دموگرافیک و متغیرهای زمینه‌ای (مدرک تحصیلی، سابقه تدریس، میزان آشنایی با روش پژوهش) بود و بخش دوم ۴۱ سؤال را دربر دارد که به سنجش پنج گروه از عوامل مؤثر بر افزایش گرایش اعضای هیئت علمی به فعالیت‌های پژوهشی می‌پردازد. داده‌های به دست آمده از پرسش‌نامه در حیطه آمار توصیفی و آمار استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در این تحقیق برای بررسی رابطه بین متغیرهایی که دارای توزیع نرمال هستند از ضریب همبستگی پیرسون که زیرمجموعه‌ای از آمار پارامتریک است استفاده می‌کنیم و برای بررسی رابطه بین متغیرهایی که دارای توزیع غیر نرمال هستند از ضریب اسپیرمن که زیرمجموعه‌ای از آمار نا پارامتریک است استفاده شد. بدیهی است در صورتی که یکی از متغیرها دارای توزیع نرمال و دیگری دارای توزیع غیر نرمال باشد باید از آمار نا پارامتریک (در اینجا ضریب اسپیرمن) استفاده شود. برای اینکه ملاحظه شود وضعیت هر کدام از متغیرهای تحقیق از نظر توزیع چگونه است از آزمون کولموگروف اسمیرنوف استفاده شد و برای مقایسه بین سابقه کار و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی از آزمون F (تحلیل واریانس یک طرفه) و برای مقایسه بین میزان گرایش به

فعالیت‌های پژوهشی بین گروهی که دوره روش تحقیق گذرانده و گروهی که نگذرانده‌اند از آزمون T استفاده می‌شود. همچنین برای مقایسه میزان گرایش به فعالیت‌های پژوهشی بین گروهی که به طور کامل با اصول تحقیق آشنایی دارند و کسانی که آشنایی متوسط دارند نیز از آزمون T استفاده شد. برای سنجش سابقه تدریس، میزان آشنایی با تحقیق، گذراندن کلاس‌های روش تحقیق و مدرک تحصیلی از جدول توزیع فراوانی و نمودار دایره‌ای استفاده شده است.

۴. تجزیه و تحلیل یافته‌ها

برای اینکه ملاحظه شود وضعیت هر کدام از متغیرهای تحقیق از نظر توزیع چگونه است از آزمون کولموگروف اسمیرنوف استفاده می‌کنیم. این آزمون توزیع متغیر مربوطه را با توزیع نرمال تقریب زده و معناداری یا عدم معناداری تفاوت توزیع متغیر با توزیع نرمال را بررسی می‌نماید. چنانچه درجه معناداری (Sig) آزمون کولموگروف اسمیرنوف از ۰/۰۵ کمتر باشد نشان‌دهنده این است که توزیع متغیر با توزیع نرمال تفاوت معنادار دارد و به عبارت دیگر توزیع متغیر غیر نرمال است؛ اما اگر درجه معناداری از ۰/۰۵ بیشتر باشد گویای این مطلب است که توزیع متغیر تفاوت معناداری با توزیع نرمال نداشته و به عبارت دیگر توزیع متغیر نرمال است.

جدول ۱: بررسی توزیع متغیرهای تحقیق

مقیاس‌ها	آماره‌ها		مقادیر آزمون		وضعیت توزیع
	میانگین	انحراف استاندارد	کولموگروف اسمیرنوف	سطح معناداری	
گرایش به فعالیت‌های پژوهشی	۶۵/۲	۱۲/۶	۰/۹۴۴	۰/۳۳۴	نرمال
عوامل شخصی	۸۱/۷	۱۵/۱	۱/۲۴۸	۰/۰۸۹	نرمال
عوامل اقتصادی	۸۶/۵	۱۴/۶	۱/۸۰۹	۰/۰۰۳	غیر نرمال
ارتقاء علمی	۷۶/۱	۱۷/۳	۱/۰۲۷	۰/۲۴۲	نرمال
ارتقاء شغلی	۸۳/۴	۱۵/۷	۱/۵۳۲	۰/۰۱۸	غیر نرمال
عوامل اجتماعی	۸۶/۵	۱۲/۳	۱/۵۵۷	۰/۰۱۶	غیر نرمال

نتایج آزمون کولموگروف اسمیرنوف نشان می‌دهد توزیع متغیرهای گرایش به فعالیت‌های پژوهشی، عوامل شخصی و ارتقاء علمی نرمال است ولی در متغیرهای عوامل اقتصادی، ارتقاء شغلی و عوامل اجتماعی توزیع غیر نرمال است.

فرضیه اول: بین عوامل شخصی و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی در بین اعضای هیئت علمی رابطه مستقیم وجود دارد.

جدول ۲: بررسی رابطه بین عوامل شخصی و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی

متغیر مستقل	متغیر وابسته	R (پیرسون)	ضریب تعیین	معناداری
-------------	--------------	------------	------------	----------

عوامل شخصی	گرایش به فعالیت‌های پژوهشی	۰/۵۶۴	۰/۳۲	۰/۰۰۰
------------	----------------------------	-------	------	-------

نتایج ضریب همبستگی پیرسون نشان می‌دهد بین دو متغیر عوامل شخصی و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی همبستگی مستقیم، قوی و معنادار برقرار است. مقدار ضریب پیرسون برابر با ۰/۵۶۴ و معناداری متناظر با آن برابر با ۰/۰۰۰ است. ضریب تعیین برابر با ۰/۳۲ است که نشان می‌دهد متغیر عوامل شخصی تعیین کننده ۳۲ درصد از واریانس متغیر گرایش به فعالیت‌های پژوهشی است. به عبارت دیگر با دانستن مقادیر عوامل شخصی می‌توان تا ۳۲ درصد خطای پیش-بینی متغیر گرایش به فعالیت‌های پژوهشی را کاهش داد. در مجموع فرضیه اول تحقیق تأیید می‌شود؛ یعنی بین دو متغیر عوامل شخصی و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی در بین اعضای هیئت علمی رابطه مستقیم وجود دارد. به این ترتیب که هر چه نمره عوامل شخصی بیشتر شود گرایش به فعالیت‌های پژوهشی نیز بیشتر خواهد شد.

فرضیه دوم: بین عوامل اقتصادی و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی در بین اعضای هیئت علمی رابطه مستقیم وجود دارد.

جدول ۳: بررسی رابطه بین عوامل اقتصادی و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی

متغیر مستقل	متغیر وابسته	R (اسپیرمن)	ضریب تعیین	معناداری
عوامل اقتصادی	گرایش به فعالیت‌های پژوهشی	۰/۳۱	۰/۱۰	۰/۰۴

نتایج ضریب همبستگی اسپیرمن نشان می‌دهد بین دو متغیر عوامل اقتصادی و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی رابطه معنادار، متوسط و مستقیم وجود دارد. مقدار ضریب اسپیرمن برابر با ۰/۳۱ و معناداری متناظر با آن برابر با ۰/۰۴ است. ضریب تعیین برابر با ۰/۱۰ است که نشان می‌دهد متغیر عوامل اقتصادی ۱۰ درصد از متغیر گرایش به فعالیت‌های پژوهشی را تبیین می‌کند. در مجموع فرضیه دوم تحقیق تأیید می‌شود؛ یعنی بین دو متغیر عوامل اقتصادی و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی در بین اعضای هیئت علمی رابطه مستقیم وجود دارد. به این ترتیب که هر چه نمره عوامل اقتصادی بیشتر شود گرایش به فعالیت‌های پژوهشی بیشتر خواهد شد.

فرضیه سوم: بین ارتقاء علمی و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی در بین اعضای هیئت علمی رابطه مستقیم وجود دارد.

جدول ۴: بررسی رابطه بین ارتقاء علمی و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی

متغیر مستقل	متغیر وابسته	R (پیرسون)	ضریب تعیین	معناداری
ارتقاء علمی	گرایش به فعالیت‌های پژوهشی	۰/۴۹۰	۰/۲۴	۰/۰۰۰

نتایج ضریب همبستگی پیرسون نشان می‌دهد بین دو متغیر ارتقاء علمی و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی همبستگی مستقیم، متوسط و معنادار برقرار است. مقدار ضریب پیرسون برابر با ۰/۴۹۰ و معناداری متناظر با آن برابر با ۰/۰۰۰ است. ضریب تعیین برابر با ۰/۲۴ است که نشان می‌دهد

متغیر ارتقاء علمی تعیین کننده ۲۴ درصد از واریانس متغیر گرایش به فعالیت‌های پژوهشی است. به عبارت دیگر با دانستن مقادیر ارتقاء علمی می‌توان تا ۲۴ درصد خطای پیش‌بینی متغیر گرایش به فعالیت‌های پژوهشی را کاهش داد. درمجموع فرضیه سوم تحقیق تأیید می‌شود؛ یعنی بین دو متغیر ارتقاء علمی و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی در بین اعضای هیئت علمی رابطه مستقیم وجود دارد. به این ترتیب هر چه نمره ارتقاء علمی بیشتر شود گرایش به فعالیت‌های پژوهشی نیز بیشتر خواهد شد.

فرضیه چهارم: بین ارتقاء شغلی و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی در بین اعضای هیئت علمی رابطه مستقیم وجود دارد.

جدول ۵: بررسی رابطه بین ارتقاء شغلی و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی

متغیر مستقل	متغیر وابسته	R (اسپیرمن)	ضریب تعیین	معناداری
ارتقاء شغلی	گرایش به فعالیت‌های پژوهشی	۰/۴۷۵	۰/۲۳	۰/۰۰۰

نتایج ضریب همبستگی اسپیرمن نشان می‌دهد بین دو متغیر ارتقاء شغلی و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی همبستگی مستقیم، متوسط و معنادار برقرار است. مقدار ضریب اسپیرمن برابر با ۰/۴۷۵ و معناداری متناظر با آن برابر با ۰/۰۰۰ است. ضریب تعیین برابر با ۰/۲۳ است که نشان می‌دهد متغیر ارتقاء شغلی تعیین کننده ۲۳ درصد از واریانس متغیر گرایش به فعالیت‌های پژوهشی است. به عبارت دیگر با دانستن مقادیر ارتقاء شغلی می‌توان تا ۲۳ درصد خطای پیش‌بینی متغیر گرایش به فعالیت‌های پژوهشی را کاهش داد. درمجموع فرضیه چهارم تحقیق تأیید می‌شود؛ یعنی بین دو متغیر ارتقاء شغلی و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی در بین اعضای هیئت علمی رابطه مستقیم وجود دارد. به این ترتیب که هر چه نمره ارتقاء شغلی بیشتر شود گرایش به فعالیت‌های پژوهشی نیز بیشتر خواهد شد.

فرضیه پنجم: بین عوامل اجتماعی و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی در بین اعضای هیئت علمی رابطه مستقیم وجود دارد.

جدول ۶: بررسی رابطه بین عوامل اجتماعی و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی

متغیر مستقل	متغیر وابسته	R (اسپیرمن)	ضریب تعیین	معناداری
عوامل اجتماعی	گرایش به فعالیت‌های پژوهشی	۰/۳۶۰	۰/۱۳	۰/۰۰۰

نتایج ضریب همبستگی اسپیرمن نشان می‌دهد بین دو متغیر عوامل اجتماعی و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی همبستگی مستقیم، متوسط و معنادار برقرار است. مقدار ضریب اسپیرمن برابر با ۰/۳۶۰ و معناداری متناظر با آن برابر با ۰/۰۰۰ است. ضریب تعیین برابر با ۰/۱۳ است که نشان می‌دهد متغیر عوامل اجتماعی تعیین کننده ۱۳ درصد از واریانس متغیر گرایش به فعالیت‌های

پژوهشی است. به عبارت دیگر با دانستن مقادیر عوامل اجتماعی می توان تا ۱۳ درصد خطای پیش-بینی متغیر گرایش به فعالیت های پژوهشی را کاهش داد. درمجموع فرضیه پنجم تحقیق تأیید می شود؛ یعنی بین دو متغیر عوامل اجتماعی و گرایش به فعالیت های پژوهشی در بین اعضای هیئت علمی رابطه مستقیم وجود دارد. به این ترتیب که هر چه نمره عوامل اجتماعی بیشتر شود گرایش به فعالیت های پژوهشی نیز بیشتر خواهد شد.

فرضیه ششم: متغیرهای مستقل چند درصد از واریانس متغیر وابسته (میزان گرایش به فعالیت های پژوهشی) را تبیین می کنند.

اگر فرض نرمال بودن توزیع تمام متغیرهای مستقل و وابسته را برای تحلیل رگرسیون نادیده بگیریم می توان متغیرهای مستقل را در دستگاه رگرسیون قرارداد تا بدین وسیله بتوان به طور دقیق تر بیان کرد که ۵ متغیر مستقل درمجموع چند درصد از واریانس متغیر گرایش به فعالیت های پژوهشی را بیان می کنند. نتایج تحلیل رگرسیون به روش گام به گام (Stepwise) در زیر آمده است. نتایج تحلیل رگرسیون به روش گام به گام نشان می دهد در مرحله اول، متغیر عوامل شخصی و در مرحله دوم متغیر عوامل اجتماعی وارد معادله رگرسیون شده و سه متغیر ارتقاء علمی، ارتقاء شغلی و عوامل اقتصادی از معادله حذف شده اند.

جدول ۷: ضرایب همبستگی چندگانه و ضرایب تبیین در تحلیل رگرسیون

مرحله	متغیر مستقل	متغیر وابسته	R	R Square	F	معناداری
مرحله اول	عوامل شخصی	گرایش به فعالیت های پژوهشی	۰/۵۴۶	۰/۲۹۸	۳۲/۲۷۰	۰/۰۰۰
مرحله دوم	عوامل شخصی	گرایش به فعالیت های پژوهشی	۰/۵۹۷	۰/۳۵۶	۲۰/۷۴۶	۰/۰۰۰
	عوامل اجتماعی					

همان طور که در جدول فوق مشاهده می شود متغیر عوامل شخصی دارای همبستگی قوی (۰/۵۴۶) با متغیر گرایش به فعالیت های پژوهشی می باشد. همچنین این متغیر به تنهایی حدود ۳۰ درصد از تغییرات متغیر گرایش به فعالیت های پژوهشی را تبیین می کند. متغیر عوامل شخصی به همراه متغیر عوامل اجتماعی ۳۵ درصد از تغییرات متغیر گرایش به فعالیت های پژوهشی را تبیین می کنند. معناداری متناظر با ضرایب همبستگی و ضرایب تبیین برابر با ۰/۰۰۰ است که این ضرایب را معنادار نشان می دهد. جدول زیر ضرایب رگرسیون را نشان می دهد.

جدول ۸: ضرایب رگرسیون برای تبیین متغیر گرایش به فعالیت های پژوهشی

مرحله	متغیر وابسته	متغیرهای مستقل	ضریب معمولی رگرسیون	ضریب استاندارد رگرسیون	T	معناداری
اول	گرایش به فعالیت های پژوهشی	عرض از مبدأ	۲۷/۷۸۰	-	۴/۱۵۱	۰/۰۰۰
		عوامل شخصی	۰/۴۵۸	۰/۵۴۶	۵/۶۸۱	۰/۰۰۰

۰/۲۷۰	۱/۱۱۱	-	۱۰/۳۴۰	عرض از مبدأ	گرایش به فعالیت‌های پژوهشی	دوم
۰/۰۰۰	۴/۹۲۵	۰/۴۷۵	۰/۳۹۹	عوامل شخصی		
۰/۰۱۱	۲/۶۰۲	۰/۲۵۱	۰/۲۵۸	عوامل اجتماعی		

عرض از مبدأ در مرحله اول (حضور متغیر عوامل شخصی) برابر با ۲۷/۷۸۰ است که نشان می‌دهد در صورتی که متغیر عوامل شخصی برابر با صفر باشد نمره متغیر گرایش به فعالیت‌های پژوهشی برابر با ۲۷/۷۸۰ (از ۱۰۰) خواهد بود. همچنین عرض از مبدأ در مرحله دوم (حضور هم‌زمان متغیرهای عوامل شخصی و عوامل اجتماعی) برابر با ۱۰/۳۴۰ است که نشان می‌دهد در صورتی که متغیرهای عوامل شخصی و عوامل اجتماعی برابر با صفر باشد نمره متغیر گرایش به فعالیت‌های پژوهشی برابر با ۱۰/۳۴۰ (از ۱۰۰) خواهد بود که البته این ضرایب در مرحله اول معنادار و در مرحله دوم غیر معنادار است.

در مرحله اول ضریب استاندارد رگرسیون برای متغیر عوامل شخصی برابر با ۰/۵۴۶ است که نشان می‌دهد با افزایش یا کاهش یک واحد انحراف استاندارد در متغیر عوامل شخصی ۰/۵۴۶ واحد انحراف استاندارد در همان جهت در متغیر گرایش به فعالیت پژوهشی به وجود می‌آید.

در مرحله دوم ضریب استاندارد رگرسیون برای این متغیر برابر با ۰/۴۷۵ است که نشان می‌دهد با فرض ثابت بودن متغیر عوامل اجتماعی با افزایش یا کاهش یک واحد انحراف استاندارد در متغیر عوامل شخصی ۰/۴۷۵ واحد انحراف استاندارد در همان جهت در متغیر میزان فعالیت پژوهشی به وجود می‌آید. در مرحله دوم ضریب استاندارد رگرسیون برای متغیر عوامل اجتماعی برابر با ۰/۲۵۱ است که نشان می‌دهد با فرض ثابت بودن متغیر عوامل شخصی با افزایش یا کاهش یک واحد انحراف استاندارد در متغیر عوامل اجتماعی ۰/۲۵۱ واحد انحراف استاندارد در همان جهت در متغیر گرایش به فعالیت پژوهشی به وجود می‌آید.

تمام ضرایب رگرسیون به لحاظ آماری معنادار می‌باشد. در ادامه یافته‌های جانبی تحقیق مورد بررسی قرار می‌گیرد.

بررسی رابطه بین سابقه کار و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی

جدول ۹: نتایج آزمون F برای بررسی رابطه بین سابقه کار و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی

متغیر وابسته	سطوح متغیر مستقل	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	مقدار F	معناداری
گرایش به فعالیت‌های پژوهشی	زیر ۱۰ سال	۵۶	۶۶/۲	۱۲/۲	۰/۳۹۶	۰/۶۷۴
	بین ۱۱ تا ۱۵ سال	۱۴	۶۴/۱	۱۴/۸		
	بین ۱۶ تا ۲۰ سال	۷	۶۲/۳	۹/۴		

یافته‌های جدول فوق نشان می‌دهد بیشترین میانگین مربوط به گرایش به فعالیت‌های پژوهشی در

بین افراد با سابقه کار زیر ۱۰ سال و کمترین آن در بین افراد بین ۱۶ تا ۲۰ سال است. مقدار آزمون F برابر با ۰/۳۹۶ و معناداری متناظر با آن ۰/۶۷۴ است که نشان می‌دهد اختلاف بین سه گروه معنادار نیست بنابراین بین سابقه کار و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی رابطه وجود ندارد.

بررسی گرایش به فعالیت‌های پژوهشی در بین دو گروه که دوره روش تحقیق گذرانده و نگذرانده‌اند

جدول ۱۰: نتایج آزمون T برای بررسی گرایش به فعالیت‌های پژوهشی در بین دو گروه

متغیر وابسته	سطوح متغیر مستقل	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	مقدار T	معناداری
گرایش به فعالیت‌های پژوهشی	روش تحقیق گذرانده	۵۷	۶۵/۰	۱۲/۶	۰/۶۴۲	۰/۵۲۳
	روش تحقیق نگذرانده	۱۸	۶۷/۲	۱۲/۷		

یافته‌های جدول فوق نشان می‌دهد گرایش به فعالیت‌های پژوهشی در بین کسانی که دوره روش تحقیق نگذرانده‌اند اندکی بیشتر از گروهی است که این دوره را گذرانده‌اند. مقدار آزمون T برابر با ۰/۶۴۲ و معناداری متناظر با آن ۰/۵۲۳ است که نشان می‌دهد اختلاف بین دو گروه معنادار نیست؛ بنابراین بین دو گروه از نظر گرایش به فعالیت‌های پژوهشی تفاوت معناداری وجود ندارد.

بررسی رابطه بین آشنایی با اصول تحقیق و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی

جدول ۱۱: نتایج آزمون T برای بررسی رابطه بین آشنایی با اصول تحقیق و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی

متغیر وابسته	سطوح متغیر مستقل (آشنایی با اصول تحقیق)	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	مقدار T	معناداری
گرایش به فعالیت‌های پژوهشی	کاملاً	۲۷	۶۷/۱	۱۱/۷	۰/۹۳۸	۰/۳۵۱
	متوسط	۴۹	۶۴/۴	۱۲/۸		

یافته‌های جدول فوق نشان می‌دهد گرایش به فعالیت‌های پژوهشی در بین کسانی که به‌طور کامل با اصول تحقیق آشنایی دارند اندکی بیشتر از گروهی است که به‌طور متوسط با اصول تحقیق آشنایی دارند. مقدار آزمون T برابر با ۰/۹۳۸ و معناداری متناظر با آن ۰/۳۵۱ است که نشان می‌دهد اختلاف بین دو گروه معنادار نیست؛ بنابراین بین دو گروه تفاوت معناداری وجود ندارد.

۵. نتیجه‌گیری و پیشنهادها

پژوهش حاضر از لحاظ موضوعی به بررسی عوامل مؤثر بر افزایش گرایش اعضای هیئت علمی

فعالیت‌های پژوهشی دانشگاه افسری امام علی (ع): بررسی عوامل شخصی، ارتقاء شغلی، ارتقاء علمی، عوامل اقتصادی، عوامل اجتماعی در قالب ۵ فرضیه پرداخته است. در این بررسی، رابطه متغیرهای مستقل یعنی عوامل شخصی، ارتقاء شغلی، ارتقاء علمی، عوامل اقتصادی، عوامل اجتماعی؛ مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. بررسی نتایج حاصله از داده‌های مربوط به فرضیه‌های پژوهش بیانگر تمرکز داده‌ها از نظر توزیع از سوی اعضای نمونه و پاسخ‌دهندگان نسبت به گزینه‌های زیاد و خیلی زیاد گرایش بیشتری داشته‌اند. توزیع پاسخ‌ها در این وضعیت، بیانگر آن است که به‌طور کلی پاسخ‌دهندگان ارزیابی بالایی از مؤلفه‌ها و متغیرهای مورد بررسی مربوط به فرضیه‌های پژوهش داشته‌اند. در نهایت انجام آزمون همبستگی پیرسون و اسپیرمن بیانگر وجود رابطه مثبت بین عوامل شخصی، ارتقاء شغلی، ارتقاء علمی، عوامل اقتصادی، عوامل اجتماعی و گرایش اعضای هیئت علمی به فعالیت‌های پژوهشی است. نتایج حاصل از آزمون همبستگی (پیرسون و اسپیرمن) برای هریک از فرضیه همراه با نتایج به‌دست‌آمده از سایر پژوهش‌های پیشین به شرح ذیل است:

۱. نتیجه فرضیه اول این پژوهش وجود رابطه و همبستگی قوی و مثبت بین عوامل اقتصادی و گرایش اعضای هیئت علمی به فعالیت‌های پژوهشی را نشان می‌دهد. امروزه یکی از مهم‌ترین ارکان رشد و توسعه جامعه رشد و توسعه اقتصادی است. از این رو لازم است سازمان‌های ذی‌ربط (دانشگاه مورد مطالعه) نسبت به اعطای تسهیلات مناسب به اعضای هیئت علمی خود اقدام نماید. یافته‌های آماری پژوهش نیز مؤید این نکته است که بر اساس نظرات آنان رابطه مستقیمی بین عوامل اقتصادی (حقوق، پاداش، مسکن...) و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی اعضای هیئت علمی دانشگاه مورد مطالعه وجود دارد؛ که این نتایج با یافته‌های همیلتون (۱۹۹۸) که عدم حمایت و تأمین زندگی مادی اعضای هیئت علمی را علت عدم انگیزه و علاقه آنان به پژوهش می‌داند و مرادی (۱۳۸۴) که پرداخت پاداش را بر افزایش فعالیت‌های پژوهشی تأثیرگذار می‌داند همخوانی دارد؛ اما با نتایج تحقیق ستار (۱۳۷۵) که نبود رابطه بین امکانات اقتصادی با انجام تحقیقات توسط آن‌ها را گزارش می‌دهد مطابقت ندارد.

۲. بررسی نتایج حاصل از داده‌های مربوط به فرضیه دوم بیانگر رابطه مثبت بین عوامل شخصی و گرایش اعضای هیئت علمی به فعالیت‌های پژوهشی است که در کلیه گویه‌ها پاسخ‌دهندگان گرایش به انتخاب گزینه‌های زیاد و خیلی زیاد داشته‌اند و می‌توان گفت اعضای هیئت علمی مورد مطالعه وجود ارتباط بین عوامل شخصی و گرایش به فعالیت‌های پژوهشی را مورد تأیید قرار داده‌اند که با یکی از یافته‌های تحقیق با این نتیجه دادخواه (۱۳۷۸) که انجام تحقیق جهت ارتقاء و پیشرفت جامعه ضروری است همخوانی دارد؛ لیکن با نتایج تحقیق کریمی که عدم تمایل شخصی را در انجام پژوهش توسط اعضای هیئت علمی بی‌تأثیر دانسته همسو نیست.

۳. بررسی نتایج حاصل از داده‌های مربوط به فرضیه سوم بیانگر آن است که در کلیه گویه‌ها پاسخ‌دهندگان گرایش به انتخاب گزینه‌های زیاد و خیلی زیاد داشته‌اند و وجود رابطه بین ارتقاء شغلی و گرایش اعضای هیئت علمی به فعالیت‌های پژوهشی را مورد تأیید قرار می‌دهد که با یکی

از نتایج تحقیق دادخواه (۱۳۷۸) مبنی بر بی تأثیر بودن نتایج تحقیق در تصمیم‌گیری‌های مدیران همسو است.

۴. بررسی نتایج حاصل از داده‌های مربوط به فرضیه چهارم بیانگر آن است که در کلیه گویه‌های مربوطه، پاسخ‌دهندگان گرایش به انتخاب گزینه‌های زیاد و خیلی زیاد داشته‌اند. نوع کار در محیط دانشگاه اقتضاء می‌کند که اعضای هیئت علمی به فعالیت آموزشی و پژوهشی بپردازند و وجود در سمینارهای و کنفرانس‌ها شرکت نموده و از این طریق مراتب علمی را کسب نمایند. وجود شرایط مناسب برای انجام چنین فعالیت‌هایی که فلسفه وجودی دانشگاه نیز آن را اقتضاء می‌کند موجب افزایش گرایش اعضای هیئت علمی به فعالیت‌های پژوهشی خواهد شد بر این اساس است که یافته‌های پژوهش نیز این موضوع را مورد تأیید قرار داده است.

۵. نتیجه فرضیه ۵ این پژوهش وجود رابطه و همبستگی متوسط و مثبت بین عوامل اجتماعی و گرایش اعضای هیئت علمی به فعالیت‌های پژوهشی را نشان می‌دهد. عوامل اجتماعی در این پژوهش آشنایی اساتید با مؤسسات تحقیقاتی داخلی و خارجی، ارزیابی پژوهش توسط استادان فن و دور از غرض‌ورزی‌ها، به دست آوردن پایگاه اجتماعی بالاتر، به دست آوردن شغل برتر، ارزش قائل شدن به حرفه خود، نحوه نگرش فرد به خود و دسترسی آسان به منابع تحقیق تعریف شده است که با برجی نتایج تحقیق کریمی (۱۳۸۶) که مطرح می‌کند عدم دسترسی به آزمایشگاه، سایت‌های مرتبط با عنوان و کمبود منابع کتابخانه‌ای در عدم انجام فعالیت‌های پژوهشی اعضای هیئت علمی مؤثر است مطابقت دارد.

پیشنهاده‌ها

یافته‌های این مطالعه به مدیریت دانشگاه کمک می‌کند تا سیاست‌ها و استراتژی‌های خود را برای به حداکثر رساندن عملکرد دانشگاه تنظیم کند. همچنین نتایج پژوهش حاضر ضرورت رفع موانع از سوی مسئولان محترم پژوهش در دانشگاه‌ها را نشان می‌دهد، لذا پیشنهاد می‌شود با اصلاح فرایند بررسی و تصویب طرح‌های پژوهشی، افزایش دستمزد پژوهش، متعادل نمودن آموزش و پژوهش در دانشگاه‌ها و تقلیل ساعات موظفی برای محققین و ایجاد فرصت مطالعاتی برای آن‌ها موجبات ایجاد انگیزه در اعضای هیئت علمی به فعالیت‌های پژوهشی فراهم گردد. همچنین برای سایر پژوهشگرانی که علاقه‌مند به انجام پژوهش در زمینه‌های مرتبط با موضوع پژوهش حاضر هستند پیشنهاد می‌شود با تدوین سنجه‌های استاندارد اندازه‌گیری گرایش اعضای هیئت علمی و روش‌های پژوهش تجربی و نیمه تجربی در این زمینه جهت ارتباط را روشن‌تر سازند.

منابع

- [۱] برکووتیس، لئونارد، (۱۳۸۷). روانشناسی اجتماعی، ترجمه: عباس محمدی اصل و محمدحسین فرجاد، انتشارات اساطیر، تهران.
- [۲] بنی‌اسدی، ندا، (۱۳۸۹). «عوامل مؤثر بر افزایش فعالیت‌های پژوهشی اعضای هیئت علمی دانشگاه سیستان و بلوچستان و شهید باهنر کرمان»، فصلنامه انجمن آموزش عالی ایران، سال سوم، شماره ۳، ص ۸۳-۶۸.

- [۳] توسلی، غلامعباس، (۱۳۹۱) نظریه‌های جامعه‌شناسی، تهران، سمت.
- [۴] دادخواه، بهروز، محمدی، محمدعلی، پورناصری، شهناز، مظفری، ناصر. ادهم، داوود، (۱۳۸۷). «دیدگاه‌های اعضای هیئت‌علمی دانشگاه‌های استان در مورد تحقیق و موانع تحقیق در این دانشگاه‌ها در سال ۱۳۸۲»، مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، دوره هشتم، شماره اول، ص ۳۷-۴۴.
- [۵] روشه، گی، (۱۳۹۱). جامعه‌شناسی تالکوت، ترجمه: عبدالحسین نیک‌گهر، نشر نی، تهران.
- [۶] ریتزر، جورج، (۱۳۹۱). نظریه جامعه‌شناسی در دوران معاصر، ترجمه محسن ثلاثی، انتشارات علمی فرهنگی، تهران.
- [۷] ستار، آریتا، (۱۳۷۷). «بررسی وضعیت تحقیقات در میان اعضاء هیئت‌علمی دانشکده‌های علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی»، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران.
- [۸] علاقه‌بند، علی، (۱۳۹۷). مبانی نظری و اصول مدیریت آموزشی، انتشارات روان، تهران.
- [۹] کریمی، افسانه، (۱۳۸۹). «موانع تحقیق از دیدگاه اعضای هیئت‌علمی علوم پزشکی زاهدان»، مدیریت اطلاعات سلامت، دوره هفتم، شماره چهارم، زمستان.
- [۱۰] کریمی، یوسف، (۱۳۹۸). روانشناسی شخصیت، نشر ویرایش، تهران.
- [۱۱] کفاشی، مجید، (۱۳۸۷). «بررسی عوامل مؤثر بر میزان گرایش اعضای هیئت‌علمی دانشگاه آزاد اسلامی به انجام فعالیت‌های پژوهشی»، فصل‌نامه اندیشه‌های تازه در علوم تربیتی، سال سوم، شماره چهارم، ص ۸۷-۱۱۱.
- [۱۲] کورکی، مسعود. محبوب، حسین. شیخ، نسرين، (۱۳۸۵). «بررسی عوامل مؤثر بر عدم گرایش به نگارش مقالات علمی از دیدگاه اعضای هیئت‌علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان»، مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی همدان، شماره ۴۶، ص ۵۹-۶۳.
- [۱۳] مرادی، مجید، (۱۳۸۴). «بررسی شیوه‌های تشویق و ترغیب مدرسان و دانشجویان به امور پژوهشی»، طرح پژوهشی قم.
- [14] Azarmi, S. Aliyari, S. Zareian, A and Sharififar, S. (2018). Research Barriers from the Viewpoints of Faculty Members of a Military University of Medical Sciences. J Arch Mil Med. 2018 June; 6(2):e66867
- [15] Abbott, M. and Doucouliagos, H. (2004). "Research output of Australian universities", Education Economics, 12 (3), 251-265.
- [16] Brus, W. Tuckman. (1972). conduction and educational research. university printed in the U S A , p.1
- [17] Daigle, S. L. and Jarmon, C. G. (1997). Building the campus infrastructure that really counts. Educom Review, 32 (4), 35.
- [18] Dunn V, Crichton N, Roe B, Seers K, Williams K. (2016) Using research for practice: a UK experience of the BARRIERS Scale. J Adv Nurs 1998; 26(6): 1203-10 Edu. 2016; 38(8): 848-851
- [19] Hamilton G. Two faces of nurse faculty: teacher and research ,Journal of Advanced Nursing 2006; 11(2): 217-23.
- [20] Jacobs, D. (2001). Abibliometric study of the publication patterns of scientists in South Africa 1992-96, with particular reference to status and funding. Information Research 6(3).

- [21] Jaiswal, V. (2015). Towards achieving teaching excellence in higher education. University News, 53(15), 13-19.
- [22] Kala, D. and Chaubey, D.S. (2015). Attitude of Faculty Members towards Faculty Development Programs and their Perceived Outcomes Pacific Business Review International Volume 8, Issue 2
- [23] Lioyd T, Phillips, B.R,Aber,RC.(2004). factors that influence doctors participation in clinical research.Med Edu:38(8):848-851.
- [24] Nemati Sh.and et al. (2019). Study of Barriers to Research in Faculty Members of Guilan University of Medical Sciences in 2017: A Mixed Method.
- [25] Palmar,E and rdman, B.(2011) Pysical,mental,and social factor in predicting longevity thecer ontologist ,vol 9(2,pt),103-108.
- [26] Pergamit M.Ranal janathan R.veum (1995). what is promotion?Jurnal of the Association for communication Administration, 28(2),pp.213-28.
- [27] Sandro,G.and Tracy ,M. Katherinej ,H. (2007). Ehalles aggio,Estimated Deathy attribution to social factor American jurnal of public Health.August ,2011 ,vol.101 N108 ,1456-1465.
- [28] Smeby ,J. C. and Try, S.(2005). Departmental Contxts and faculty research activity in Norway ,Research in Higher Education ,46 (6) ,pp. 55-619.
- [29] Solomon SS,TomSC,PichertJ.(2003). Impact of medical student research in the development of physician scientists. JInvestig Med. 51(3):149-150
- [30] Imran Ghaffar Sulehri,I.G. and Muhammad Tariq,M.(2018). Research output by the faculty members of the University of the Punjab. 2 No. 1 (2018): International Journal of Information Management Science (IJIMS):42-52